

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА РАЙОН „ЛЮЛИН“

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА

ИНТЕГРАЦИОННИТЕ ПОЛИТИКИ

(2012 – 2020г.)

Приоритетни области на действие са:

ПРИОРИТЕТ I: ОБРАЗОВАНИЕ

ПРИОРИТЕТ II: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

ПРИОРИТЕТ III: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

ПРИОРИТЕТ IV: ЗАЕТОСТ

ПРИОРИТЕТ V : КУЛТУРА И МЕДИИ

ПРИОРИТЕТ VI: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

ПРИОРИТЕТ I:

ОБРАЗОВАНИЕ

ЦЕЛ	ДЕЙНОСТ	ЦЕЛОВА ГРУПА	СРОК	ОПГОВОРНИ ИНСТИТУЦИ И	ФИНАНСИРАНЕ		ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ
					ОБЩ БЮДЖЕТ	ВЪНШНО	
1. Създаване на подкрепяща и привлекателна среда за децата от ПГ-5 и 6 годишни	1.1 Включване на децата от ромски произход в извън училищни дейности	ПГ-5 и 6 годишни	Постоянен	37 СУ 103 ОУ Район „Люлин“		МОМН	Ограничаване броя на отпадналите ученици
	1.2 Създаване на условия за намаляване на процента на необхванатите и отпаднали от училище деца	ПГ-5 и 6 годишни	Постоянен	37 СУ 103 ОУ отдел "ОСДКС и МКБПМН" отдел "Закрила на детето" към Д"СП"			Повишаване мотивацията на децата

2.Повишаване качеството на образованието на децата и учениците в 103 ОУ	2.1.Подпомагане на деца, чийто майчин език не е български	ПГ-5 и 6 годишни	2018-2020год.	103 ОУ Отдел „ОСДКС и МКБППМН“	Участие в проекти	Брой деца, за които се прилага
	2.2.Въвеждане длъжността помощник-учител в начален и прогимназиален етап от етносите и назначаване на учител от ромски произход	Учители	2018-2020год.	103 ОУ НПО	МОМН СО Ромски образователен фонд	Брой длъжност пом.учител, равен старт на децата за 1 кл.
3. Съпричастност на родителите-роми към образователния процес и възприемане на образованието като ценност	3.1.Повишаване на ангажмента на родителите от малцинствата и засилване на тяхното сътрудничество с училищата и детските градини	Родители	2018-2020год.	37 СУ 103 ОУ Район „Люлин“	Не са необходими	Брой родители участвали в УН/ОС
4. Прилагане на разнообразни форми и програми	4.1.Подобряване на различните модели на	Ученици	2018-2020год.	МОМН 103 ОУ	МОМН	Брой обучени лица

за работа с младежи и възрастни от ромски произход отпаднати от училище с цел тяхната реинтеграция	образование			Район „Люлин“			
	4.2.Предоставяне на продължаващо професионално обучение за лица, навършили 16 години и ограмотяване на възрастни роби	Лица над 16 години	2018- 2020год.	МОН 103 ОУ		МОН	Брой обучени лица
5. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и училищата	5.1.Прилагане на система от мерки и стимули за въвеждане на интеркултурно образование във всички етапи	Учители	2018- 2020год.	СО	В рамките на общинския бюджет	СО	Брой обучени учители
	5.2.Включване на допълнителни компоненти.	Директор на 103 ОУ	2018- 2020год.	СО, Район „Люлин“		СО	

	конто подпомагат въвеждането на ИКО към формулата за определяне на училищния бюджет	учители					
6. Обхващане на децата /3-5 г./, които не посещават ДТ с услуга за услуга за предучилищно образование според Държавните образователни изисквания и развиване на умения за отговорно родителстване у техните родители	Ежедневни занятия с децата и ежеседмични занятия с родителите	Децата на възраст 3-5 години, които не посещават детска градина и техните родители	2018- 2020год.	НПО ОЗД		Проектно финансиране	Повишаване на когнитивните, социални, езикови и моторни умения на ромските деца в предучилищна възраст /3-5 г./- Повишаване на родителските умения за подкрепа на развитието на децата като превенция на отпадането от училище

7. Повишаване на родителския капацитет за опазване здравето на децата и подкрепа на образователния процес у родители, които имат деца, посещаващи ДГ като превенция на отпадането от училище	Две занятия месечно в групов формат с родителите	Родители на деца, посещаващи детска градина	2018- 2020год.	НПО ОЗД Детските заведения в района	Проектно финансиране	Повишение уменията на родителите за подкрепа на образованието и здравословното отглеждане на децата

ПРИОРИТЕТ II:

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

ЦЕЛ	ДЕЙНОСТ	ЦЕЛОВА ГРУПА	СРОК	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ФИНАНСИРАНЕ ОБЩ БЮДЖЕТ	ВЪНШНО	ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ
1. Намаляване на детската смъртност	1.1. Наблюдение по време на бременността и споевременна хоспитализация на родилките	Бременни жени	2018-2020год.	Личните лекари			Своевременна хоспитализация и наблюдение на родилките
2. Повишаване на здравната култура, превенция на ранните женитби, избягване на нежелани бременности, ранна превенция на наркомании и девиантно поведение, ограничаване на разпространението	2.1.Провеждане на обучителни групови сесии на базата на развитие на жизнени умения в областта на промоция на здраве, сексуално образование, семейно планиране, отговорно родителство,	Млади хора / 12-16 г / и техните родители	2018-2020год.	НПО, ДГ, ИДПС		Европейски програми и фондове	Намаляване на ранните женитби, Намаляване на рисковите поведения. Повишена мотивация за отговорно родителство.

о на ХИВ/СПИН, СПИ и др. инфекциозни заболявания.	предпазване от инфекциозни заболявания, избягване на рискови поведения.						
3. Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население	3.1. Провеждане на кампании за имунизирание на населението, особено на децата с непълна имунизационен статус	Семейства от ромски произход	2018-2020год.	Личен лекар ДКЦ		Европейски програми и проекти	% имунизирани от подлежащите за имунизация
4. Повишаване на здравните знания и информираност на ромското население	4.1. Информирание на ромското население за здравно осигурителните им права и задължения	Лица и семейства от ромски произход	2018-2020год.	Личен лекар НПО		Европейски програми и проекти	% роми спазващи задълженията си като здравно осигурени лица
5. Подобряване на здравната култура	5.1. Изграждане на здравно-социален	Лица и семейства от	2018-	СО		Европейски програми и	Подобряване условията за

и социалната интеграция на хората в общността	център за общностно развитие	ромски произход	2020год.	Район „Люлин” НПО ЦВН „Св.Димитър”		проекти	реализиране на здравни и социални услуги
6. Развитие на родителските умения за ранна грижа на деца /0-3 г./	6.1.Провеждане на обучителни модули за развитие на знания и умения по отношение на правилното хранене, имунизации, психо-емоционално развитие, битова безопасност, семейно планиране/ вкл. надеждни методи за контрацепция, предпазване от сексуално преносими инфекции и др./ „Водене на случаи „ за	Бременни жени и майки на деца / 0-3 г./	2018-2020год.	НПО, ОЗД, Общо практикуващи лекари		Европейски програми и фондове	Подобряване на родителските умения за ранна грижа на деца / 0-3 год. /. Подобряване на физическото и психоемоционалното развитие на децата. Намаляване на броя на negliжираните деца.

	семејства в нај-голям ризик од неглижирање и / или поставяне на дената.								

ПРИОРИТЕТ III:

ЖИЛИШНИ УСЛОВИЯ

ЦЕЛ	ДЕЙНОСТ	ЦЕЛЕНА ГРУПА	СРОК	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ФИНАНСИРАНЕ ОБЩ БЮДЖЕТ	ВЪНШНО	ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ
1. Подобрување стандарта на живот в ж.к.„Филипови“	1.1. Решавање проблемите със собственост върху земята и незаконното строителство	Лица и семејства от ромски произход	2018-2020 год.	СО-район „Люлин“		Европейски програми и фондове	Брой ромски жилища
	2.2. Изграждане на нови жилишни страни	Лица и семејства от ромски произход	2018-2020 год.	СО-район „Люлин“		Европейски програми и фондове	Брой ромски жилища

	2.3. Изработване на ПУП за ж.к. „Филиповци“	Лица и семейства от ромски произход	2018-2020год.	СО-район „Люлин“		Европейски програми и фондове	Подобряване на инфраструктурата
2. Работа по проект, финансиран от Европейския съюз за проект за изменение на план за регулация и застрояване на „Филиповци“		584 индивидуални и двуетажни жилищни сгради				Средства от Европейски съюз	
3. Увеличаване на енергийната ефективност на жилищата в бл. 021, бл. 023 и бл. 502, ЦВН „Св. Димитър“ вх. А и вх. Б	3.1. Даване на възможност за кандидатстване в общински и европейски програми за енергийна ефективност	Лица и семейства от различен етнически произход	2018-2020год.	СО-район „Люлин“		Европейски програми и фондове	Подобряване условията на живот

ПРИОРИТЕТ IV:

ЗАЕТОСТ

ЦЕЛ	ДЕЙНОСТ	ЦЕЛЕВА ГРУПА	СРОК	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ФИНАНСИРАНЕ ОБЩ БЮДЖЕТ	ВЪНШНО	ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ
1. Осигуряване на равен достъп на ромите до пазара на труда.	1.1. Разработване и изпълнение на проекти за повишаване на квалификацията и преквалификацията на ромите	Лица от ромски произход	2018-2020 год.	Д „БТ“ НПО Район „Люлин“	Съфинансиране от СО	Европейски програми и фондове	Брой заети, включени в квалификационни и курсове
	1.2. Обучаване на младежи в професионални умения чрез стажуване	Лица от ромски произход	2018-2020 год.	Д „БТ“ НПО Район „Люлин“	Съфинансиране от СО	Европейски програми и фондове	Брой заети, включени в квалификационни и курсове
2. Своевременно изграждане на умения за продължаване на	2.1. Провеждане на обучителни групови сесии на базата на развитие на жизненни и	Ромски младежи на възраст 14-18 год.	2018-2020 год.	НПО, Д „БТ“, ДЗД		Европейски програми и фондове	Повишаване на успеваемостта на квалификационните обучения.

образованието, включване в професионална квалификация и или включване в пазара на труда.	социални умения у подрастващи и млади хора по отношение на изискванията за конкурентно участие на пазара на труда.						Намаляване на младежката безработица.

ПРИОРИТЕТ V:

КУЛТУРА И МЕДИИ

ЦЕЛ	ЗАДАЧИ	ДЕЙНОСТ	СРОК	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ФИНАНСИРАНЕ ОБЩ БЮДЖЕТ	ВЪНШНО	ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ
1. Възстановяване сградния фонд, изграждане на материална база и разработване на читалищна дейност на читалище „Рома“.	1.1. Ремонт на сградата и библиотеката	Ремонтно- възстановите лни	2018- 2020 год.	Фондация „Ромска инициатива“, УС на читалището		Участие по проекти	Развитие на културно- образователни дейности
2. Повишаване на межкултурната толерантност.	2.1. Обмен на традиции и обичаи между различните етноси	Честване на традиционни празници от различните етноси	Постоянен	Читалище „Рома“, Отдел „ОСДКС и МКБПМН“, НПО		Проекти	Интеркултурна интеграция

ПРИОРИТЕТ VI:

ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

ЦЕЛИ	ЗАДАЧИ	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНА ИНСТИТУЦИЯ	ВРЕМЕ ВИ ПЕРИО Д	ФИНАНСИРАНЕ		
					СРЕДСТВА	ИЗТОЧНИ К	ИНДИКАТОР И
1.Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническ а среда при спазване на стандартите по правата на човека	1.1.Повишаван е на квалификацият а за ефективна дейност на полицейски служители в мултиетническ а среда	1.1.1.Превантивна работа на полицията и обществеността, съвместно планиране. работни срещи срещу разпространениет о на наркотици в кварталите със смесено население, проституция,	09-то РУ"ТГ"-СДВР ИДПС НПО ЗД-АСП „Люлин	2018- 2020год.	<u>необходими</u>	-	Брой полицейски служители обучени да работят в мултиетническ а среда Брой беседи в ромските квартали

		асоциално поведение и домашно насилие	09-то РУ"Г" - СДВР	2018-2020г.г.	Не са необходими	Брой работни срещи и лица участвали в тях	
		1.1.2. Заселване на полнейското присъствие в районите с концентрация на етнически разнородно население	МКБПМН ЦСП УКБПМН ЗД-АСП „Люблин“ ИДПС				
		1.1.3. Обучение по права на човека и права на детето в училище	09-то РУ"Г" - СДВР	2018-2020г.г.			
		1.1.4. Периодична профилатика на криминалния контингент	МВР	2018-2020г.г.	<u>Необходимо</u> <u>финансиран</u>		
		1.1.5. Мониторинг на средства за видеонаблюдение					

		в невралгични точки на повишена криминална активност			е		
		1.1.6. Регулярни срещи с неформалните ромски лидери	09-то РУ "П" - СДВР	2018-2020год.	Не е необходимо финансиране		
		1.1.7. Осигуряване на допълнителен лимит за моторесурси на 09 РУ „П“ СДВР за по-доброто изпълнение на възложените им задачи	МВР	2018-2020год.	<u>Необходимо финансиране</u> е		
		1.1.8. Изпълнение на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната	РУО СДВР РДСП ДСП	2017-2020год.	Необходимо финансиране		

		система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	СРЗИ СО ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ ДГ СУ ОУ				

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В края на периода на плана за действие се очакват:

Повишаване качеството на образованието на децата от ромския етнос

Ограничаване броя на отпадналите ученици

Създаване условия за обхват на по-голям брой деца в образователната система

Своевременна хоспитализация за родилките

Намаляване на ранните раждания

Участниване на имунизациите

Изграждане и утвърждаване на нови жилища

Подобряване на техническата инфраструктура

Съхраняване идентичността на малцинствените общности

Ограничаване на разпространението на наркотици и други вредни вещества

Повишаване на здравната култура на млади хора и родители

МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Оценката на изпълнението на плана за действие се осъществява от Комисията назначена със Заповед РД-09-56/ 13.01.15 г. на Кмета на район „Люблин“. Комисията извършва оценката, която се одобрява от Кмета на района и се утвърждава от СОС.

Мониторингът се извършва чрез събиране и анализиране на информация по заложените задачи.

Основни методи на мониторинга са:

Отчитане на изпълнението на заложените дейности

Мониторингов доклад

Формиране на коригиращи мерки с оглед изпълнението на дейностите на плана

Комисията координира и обобщава получената информация в доклад.

Докладът се утвърждава от Кмета на района.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на плана на район „Люлин“ от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на районно ниво с представители на НПО и ромската общност.

УТВЪРДИ:
М.МЛАДЕНОВ
КМЕТ НА СО-РАЙОН „ЛЮЛИН“

СЪГЛАСУВАЛ:

М.ГАНОЗОВА

ЗАМ.-КМЕТ НА СО-РАЙОН „ЛЮЛИН“

ИВА СПАСОВА

ГЛ. СПЕЦИАЛИСТ

„ОСДКС и МКБПМН“

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

НА

РАЙОН „ЛЮЛИН“

ЗА

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННИТЕ
ПОЛИТИКИ**

2012-2020 г.

АНАЛИЗ

НА ДЕЙСТВИЯТА, ИЗВЪРШЕНИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ДО 2020 Г.

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

СИЛНИ СТРАНИ: Потърсени и намерени са множество форми за стимулиране на деца и ученици, които съдействат за редовното посещение и реализация на интелектуален потенциал в училище. Проектът за образование на лица в неучилищна възраст, които са изявиали желание да усвояват знания „Нов шанс“ също дава резултати.

СЛАБИ СТРАНИ: Следва да се наблегне на проекти, които акцентират на включване на деца от ромски произход в дейности извън тяхната ежедневна среда. Разширяване на кръгозора извън границите на училището и квартала, както и работата в посока на поощряване на високо самосъзнание у децата-роми. Липса на достатъчно финансиране за извеждане на деца и ученици и участието им в конкурси, мероприятия и дейности извън района или града.

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

СИЛНИ СТРАНИ: Многогодишните усилия на лекарите от здравната служба в ж.к. „Филиповци“ се възнаграждават по отношение на здравна култура и имунизация на децата.

СЛАБИ СТРАНИ: Трудовата неангажираност на населението в трудоспособна възраст и съответно – липсата на здравни осигуровки, продължават да са проблем. Трудности се срещат в работа по изкореняване на стереотипите за необходимост от ранно встъпване в брак и раждане на деца. Усилията следва да продължат да се насочват в посока просвета и даване на нови перспективи за реализация. Да се работи в посока осигуряване на здравни медиатори – обучени представители на ромската общност, които да съдействат, разясняват и работят в посока превенция на болести и лечение на хората в нужда.

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

СИЛНИ СТРАНИ: Подобряване на жилищните условия в ж.к. „Филиповци“ с компактно ромско и друго живеещо при подобни условия население, включително и на прилежаща техническа инфраструктура.

СЛАБИ СТРАНИ: Ограничен финансов ресурс за подобряване на хигиенните и битови условия в квартала.

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

СИЛНИ СТРАНИ: В Бюро по Труда „Люлин“ работи ромски медиатор. Училищата (103 ОУ и 37 СУ) мотивират все повече деца да търсят образование в професионални гимназии и да се реализират на пазара на труда.

СЛАБИ СТРАНИ: Необходимо е да се работи за поощряване на стремежа на хората от ромски произход да търсят възможности за реализация в сфери с по-квалифициран труд.

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ“

СИЛНИ СТРАНИ: Районът работи съвместно с ръководителите на танцови състави в посока подновяване на артистичния антураж на учениците, които участват в тях. Активно се стимулират децата да изучават етнографията и специфичната култура на ромския етнос (103 ОУ, 37 СУ, 97 СУ, 79 СУ, 68 ДГ).

СЛАБИ СТРАНИ: При наличието на допълнително целево финансиране могат да се възпитават и развиват умения, сръчности и дори възможности за реализация на учениците, които имат изявени творчески заложби в танцовото, приложното и други изкуства.

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

СИЛНИ СТРАНИ: Провеждат се множество обучения на служители на реда, които повишават способностите им за работа в разнородна по характер етническа среда.

СЛАБИ СТРАНИ: При наличие на по-стабилен финансов ресурс могат да се осигурят повече патрулиращи групи и да се монтират камери за наблюдение на места с повишена криминална активност.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Люлин е един от 24-те административни района на Столична община. Разположен е в Северозападната част на град София. Район „Люлин“ граничи с район „Банкя“ и район „Овча купел“ на югозапад, район „Красна поляна“ и район „Илинден“ на югоизток, район „Връбница“ на североизток. Общата площ на района обхваща 22,22 кв.км. (2 222 хектара), което се равнява на 1,72% от територията на Столицата.

Настоящия план за действие на район „Люлин“ за подкрепа на интеграционните политики за периода до 2020 година определя необходимостта от конкретни задачи и насочване усилията на местната власт, НПО и други институции към разрешаване потребностите на маргинализираните групи в района.

Планът е съобразен с Областната стратегия за интегриране на ромите на София-област и Националната стратегия за интегриране на ромите (2012- 2020г).

Планът за действие е разработен като отворен документ, който ще се актуализира, допълва и изменя.

Изпълнението му е насочено към:

- Подобряване качеството на живот на хората от различен етнос;
- Преодоляване на изолацията и увеличение на възможността за интегриране в обществото на хора от маргинализираните групи;
- Активизиране на гражданското общество за толерантност и съпричастност към хората от друг етнос;

Основният приоритет на район „Люлин“ е подобряване на условията за живот за населението от ромски етнос като се вземат под внимание проблемите, свързани с тяхното интегриране и се съгласуват възможни решения за постигане на желаните резултати, описани по-долу.

В разработване на плана взеха участие:

- Район „Люлин“;
- ЦВН „Св. Димитър“;
- Бюро по труда- клон „Люлин“;
- 09-то РУ”П” – СДВР;
- ДСП”Люлин” – ЗД;
- Представители на ромската общност;
- Представители на НПО.

ПРИОРИТЕТ I : ОБРАЗОВАНИЕ

Образователната система на района, решена на териториален принцип, по микрорайони, включва 17 обединени общински детски заведения /ДГ/. 9 среднообразователни общински училища, както и 3 основни. 103 ОУ „Васил Левски“ обучава предимно деца от ромски произход. Наблюдава се тенденция за засилено присъствие на ученици от ромски произход и в 37 СУ „Райна Княгиня“.

В района има 3 частни детски заведения и 1 частно училище. Сградният фонд на общинските учебни и детски заведения е в добро състояние, което е предпоставка за нормален учебно-възпитателен процес. Във връзка с поэтапното въвеждане на целодневното обучение, в училищата е подсигурано столово хранене. Към момента има разкрити 108 полуинтернатни групи /ПИГ/, в които се обучават 2611 деца.

Безопасността на учениците се осъществява от професионални охранителни фирми и видеонаблюдение. В детските и учебни заведения има действащи здравни кабинети и подсигурени медицински специалисти.

Интересите на децата и учениците се развиват, в предлаганите допълнителни педагогически услуги в детските заведения, многобройните извънкласни форми по проект „Успех“ в училищата, както и в СИП.

Има сериозна нужда от курсове за грамотност за възрастни със начален старт от най-ниско ниво. От 18.06.2012 г. в 103 ОУ „В.Левски“ се работи по проект „Нов шанс за успех“ за ограмотяване на възрастни като в него бяха включени 106 обучаеми. До заключителните тестове за приключване на обучението бяха допуснати 83 обучаеми, като 55 от тях успешно издържаха изпитите и получиха удостоверение за завършен начален етап. Пред тях стои възможността за продължаване на обучението и полагане на изпити за 5, 6 и 7 клас. Това предполага мерки за повишаване на възможностите за допълнителна квалификация, с цел наемане на работа. Училището очаква стартирането на 4-ти етап от проекта.

Във връзка със засилената се в последните години тенденция за ранно отпадане от училище на деца, от месец ноември 2014 г. СО-район „Люлин“ работи активно за отчитане и недопускане на отсъствия от училище на ученици, подлежащи на задължително обучение.

Към 2018 г. пет и шест годишните деца в учебните и детски заведения са обхванати както следва:

Заведение	Бр.групи 5 год.	Бр. деца 5 год.	Бр.групи 6 год.	Бр.деца 6 год.
ДГ	29	890	30	838
ОУ / СУ	1	23	8	162

Децата и учениците, обхванати в района, възрастово са разпределени по следния начин:

Децата и ученици в училищата и детските заведения	брой
Децата в детските заведения /без подготвителни групи/	2831
Децата в детските заведения в подготвителни групи	1728
Децата в училищата в подготвителни групи	185
Ученици в общинските училища	7912
Ученици 1-4 клас	3795
Ученици 5-8 клас	2528
Ученици 9-12 клас	1404

В ж.к. „Филиповци“ в 103 ОУ „В.Левски“ 100 % от ученици са от ромски произход с достигаща бройка от 377 ученика.

В годините са правени опити за насочване на част от децата към училищата в района, но като цяло тази политика се оказа неуспешна. Родителите не желаят децата им да се обучават извън общността, защото това е свързано с допълнителни разходи за транспорт и храна. По-целесъобразно е усилията на районната администрация да бъдат насочени към подобряване на материалната база, разширяване на сградния фонд на

училището и не на последно място- повишаване качеството на учебно-възпитателния процес. 103 ОУ бележи успехи в обхванат на ученици в различни форми на обучение. По програма „Успех“ работят 22 групи в различни направления от приетите ученици. Налице е сериозен недостиг от класни стаи във връзка с преминаването на ученици във форма на целодневно обучение. Това е причината районната администрация да отправи предложение към СО за разширяване на съществуващата материална база и изграждане на спортни площадки с цел създаване на по-добри условия за израстването на децата от този етнос.

Учениците от 103 ОУ участват в разнообразни проекти („УСПЕХ“, „Създаване на условия за развитие на физическото възпитание и спорта“, „Училищен клуб по устойчива енергия“ и др.).

97 СУ „Братя Миладинови“ работи по проект на Министерство на образованието и науката „Твоят час“, чиято цел е подпомагането на децата с обучителни затруднения, даване на равен достъп до образование на всички и успешното им приобщаване.

37 СУ „Райна Княгиня“ в последните две години отбелязва увеличение на ромския контингент. С цел плавна и безболезнена интеграция на децата от ромски произход работят клубове по етнография и са в процес редица съвместни начинания с Център за междуетнически диалог и толерантност „АМАЛИПЕ“.

ДГ 68 „Ран Босилек“ изпълнява дългосрочна програма за интеграция и адаптация на деца от етнически малцинства (2013-2018г.) в рамките на която провежда разнообразни мероприятия и следва политика на възпитаване на толерантност, взаимно уважение, приемане и зачитане на различията.

77 ОУ „Св.св.Кирил и Методий“ съвместно с ДГ 68 „Ран Босилек“ работиха по проект „Щастливи заедно – учим, играем, спортуваме и празнуваме заедно“ по Приоритет 1: Осигуряване на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от етническите малцинства.

ПРИОРИТЕТ: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Жителите на район „Люлин“ ползват здравните услуги на:

- 12 ДКЦ;
- Здравни служби в кв. „Филиповци“ и ж.к.Филиповци;
- Два стоматологични центъра ;
- Частна клиника „Медива“ ;
- Медицински център „Лора“;
- Медицински център „Св. София“;
- Център „Превент-неотложна помощ“;
- Физиотерапии в 4 и 6 м.р.;
- Оптики 4 бр.;
- Аптеки 54 бр.;

- Медицинско-диагностична лаборатория „Сана“;
- Медицинско-диагностична лаборатория „Цибалаб ЕООД“;
- Медицинско-диагностична лаборатория „Кандиларов“;
- Многопрофилна болница за активно лечение „Люлин“;
- Множество лекари специалисти с частна практика;
- Изнесен клон на „Бърза помощ“ в 12 ДКЦ.

Лични лекари -55 бр. (към 2018 г.)

Здравни медиатори – няма.

Всички здравни заведения са достатъчни и са в състояние да осигуряват ефективно допълнително здравно обслужване.

Здравната служба в ж.к. „Филиповци“ обслужва преди всичко ромското население на квартала. Поради лоши битови условия за живот и ниския социален и образователен статус периодично нивата на заболяемост се повишават. Имунизацията на бебета и деца се извършва под контрол на общо практикуващите лекари в здравната служба. Благодарение на системните им усилия за изминалите години, процесът върви гладко. Проблемна остава имунизацията на децата, чиито родители не са регистрирани в здравната служба, а имат записани лични лекари далече от квартала. Натоварването на наличните лекарски екипи е високо поради ниския социален статус на пациентите, който не им позволява посещенията на останалите здравни заведения в района. Поради високата безработица голяма част от жителите, посещаващи здравната служба в ж.к. „Филиповци“ са здравно неосигурени. Лекарите, практикуващи в здравната служба, работят при недобри условия на труд, което затруднява обслужването на пациентите.

Открит е “Раздавателен пункт за детска храна” в ж.к. „Филиповци”, гр. София към Комплекс за детско хранене – Люлин в съседство със здравните кабинети, където младите майки ще имат възможност да получават храна за малките си деца, съобразена с изискванията на диетата на деца от 9 месеца до 3 години. Средно месечно потребността е 15 абоната.

Здравеопазването в ромската общност е комплексен проблем. Наблюдават се следните тенденции: по отношение на бременността – бременните жени се картотекират непосредствено преди раждане, не посещават редовно женска консултация и с това попадат в рискови групи бременности. Като цяло бременностите са много ранни и се наблюдават бракове по сребрена / роднинска/ линия, което предполага раждането на дете с увреждания.

Голяма част от ромското население е неосигурено или с прекъснати здравно - осигурителни права. Няма навици за посещение при стоматолог, нито тенденция за водене на децата при дентален лекар. Все още не е реализирано заложеното в плана за 2012-2020 г разкриване на временни кабинет и за профилактика на зъбите поне към училището.

На територията на район „Люлин“ са открити две защитени жилища, предназначени за деца, лишени от родителска подкрепа – съвместно с Дирекция

„Социални дейности“ към СО. Открит е и Блок 959, който представлява девететажна жилищна сграда, със социални жилища, за настаняване на социално слаби и други групи хора в неравностойно положение – семейства с дете/ца с влошено здраве и увреждания, лица, напускащи специализирани институции или целеви жилища, самотни родители. Към момента в район „Люлин“ все още няма домове за възрастни хора или хосписи. Към настоящия момент няма изградени достатъчно съоръжения по улиците и към административните сгради, осигуряващи достъпна социална среда за хора с увреждания.

ПРИОРИТЕТ III : ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Към момента в СО-район „Люлин“ ромското население е концентрирано в квартал „Филиповци“, по бул. „Европа“ и в бл. 021, бл. 023 и бл. 502 и бл. 464-Б.

В ж.к. „Филиповци“ има около 1054 жилища. От тях 264 жилища или 25% са законни и имат вода, канализация и електричество. Останалите около 790 жилища или 75 % са бараки и незаконно построени сгради. В повечето няма канализация (около 200 бр.), но имат електричество. Около 75 % обитават бараки с изключително лоши материално - битови и санитарно - хигиенни условия.

По бул. „Европа“ от № 41 до № 91 в 10 къщи живеят 9 домакинства (56 души). Всички имат електричество, но са без канализация. В 10 къщи има чешми в дворовете. Къщите са полуразрушени с изключително лоши материално - битови и санитарно - хигиенни условия. Предстои настаняването на ромите в общински жилища, имайки в предвид разширяването на бул. „Европа“.

В бл. 021 живеят 51 домакинства или 125 човека в 22 апартамента, в бл. 023 живеят 48 домакинства или 112 души в 33 апартамента и в бл. 502 живеят 32 домакинства (73 човека) в 32 апартамента.

Населението, обитаващо ж.к. „Филиповци“, отчуждените къщи и визираните блокове, живее в пренаселени жилища с 4 и повече лица на стая.

С цел подобряването на средата за живеене в ж.к. „Филиповци“ Столична община предвижда изменение на план за регулация и застрояване на местност „Филиповци – източна част (разширение)“. Във връзка с възложен от СО проект за изменение на план за регулация и застрояване на „Филиповци – източна част (разширение)“, финансиран от Европейския съюз, за планиране на реализацията на проекта е посочена територията източно от кв. „Филиповци“ с граници ул. „Трети март“, частично кв. 29, река Шеовица; от изток – дере и Околовръстен път. В тези си граници площта е около 22.50 ха. Тя включва съществуващото застрояване на ж.к. „Филиповци“, както и разширение в северна посока. Разширението попада предимно върху имоти, които са частна собственост, които ще бъдат изкупени на пазарни цени. Проектът предвижда изграждане на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура (В и К, електрическа мрежа) с цел подобряване на хигиенно-битовите условия. Изпълнението се предвижда поетапно. Първи етап ще се реализира върху разширените територии в северна посока. Втори етап предвижда събаряне и разчистване на съществуващите постройки и реализиране на новите. Проектът предвижда 584 индивидуални двуетажни жилищни сгради (тип „редови“). Обратни

сгради – 6 бр. (триетажни жилищни блокове), ново училище, детска градина, полицейски пункт, търговски обекти, читалище. Гореспоменатите жилища ще бъдат собственост на Столична община. Настаняването в тях ще се осъществява съгласно действащата наредба за реда и условия за управление и разпореждане с общински жилища на територията на СО. Целта е да се пристъпи към решаване на остриите битови и хигиенни проблеми на маргинализираните общности както и редуциране на броя на незаконно пребиваващите жители в квартала. Планът предвижда в новите жилища да се настанят до 5 000 души. Изпълнението на проекта ще създаде условия за по-добър институционален контрол.

ПРИОРИТЕТ IV: ЗАЕТОСТ

Трудоспособното население на района е 74%, от които икономически активни лица са 66%. Това означава, че заплатите са основен източник на доходи. Следващата категория са икономически неактивните лица-26% и остава един малък процент от жителите, които разчитат на социални помощи и други такива. Основните жизнени потребности се покриват в най-голяма степен от групата на работещите. За останалите е по-трудно да отделят пари за отход, спорт и културни развлечения.

Поради ниското ниво на интелект, култура, образование и професионална квалификация наблюдаващо се в по-голямата част от ромското общество, работещото ромско население е заето предимно във фирми свързани с дейност по чистота или в такива само сезонна заетост. Става ясно че това рефлектира върху нивото на месечните им доходи и респективно към начина им на живот с социална среда.

- ❖ Във всички категории на професионалната структура съществува дефицит на работни места;
- ❖ В образователната структура преобладават безработните със средно и средно професионално образование;
- ❖ Налице е тенденция към увеличаване на броя безработни, конкуриращи се за 1 СРМ;
- ❖ Наблюдава се тенденция, частният сектор да е основен генератор на свободни работни места;
- ❖ Характерна е нова тенденция за търсене на по-квалифициран труд;
- ❖ Запазва се тенденцията за неравностойно положение на регистрираните жени.

ПРИОРИТЕТ V: КУЛТУРА И МЕДИИ

През периода 2017-2018 г. до 2020 г. СО-район „Люлин“ ще продължи активната си работа съвместно с неправителствени организации по проекти за развитие на културната и интеграционна дейност.

Читалище „Рома“ разположено в ж.к. „Филиповци“ има действаща библиотека с над 5821 тома. Изключително лошите условия в библиотеката (липса на ток, вода, вентилация и пространство за четене) достъпът до наличната, остаряла книжна база е силно затруднен. Сградата на читалището дълго време е била стопанисвана от частно лице. В момента тя се нуждае от основен ремонт, за да се превърне в център на

художествената самодейност и да предпази огромен брой деца от вредното влияние на безконтролната улична среда.

Читалище „Рома“ се намира в ж.к. „Филиповци“ и обслужва 2 912 души. Дълго време сградата на читалището не е използвана по предназначение. С решение № 610 от 06.12.2012 г. СОС предоставя сградата с безвъзмездно право на ползване за 10 години за читалищни нужди. Усилията на районната администрация продължават да бъдат насочени към подsigуряване на субсидирани щатни бройки, за нормално развитие на читалищната дейност. Ще се търсят средства за основен ремонт на сградата и прилежащата към нея библиотека, както и подsigуряване на необходимата материална база. Към училището има сформирана танцова формация „Огнени ритми“, дейността на която би могла да се изнесе в читалището под ръководството на квалифициран художествен ръководител с цел популяризиране на автентичния ромски фолклор.

По традиция всяка пролет в района се провежда Преглед на художествената самодейност. В него участие взимат много ученици и юноши от ромски произход. Най-добрите изяви се включват в Празника на район „Люлин“ на 9 май, което спомага за запознаване на широката общественост с културните особености на ромския етнос като част от интеграционния план на района.

След подновяване на артистичният антураж на танцьорите от етно-формацията и на брейк-танцьорите от 103 ОУ, район „Люлин“ насочва усилията си в планиране на изяви за двете групи в и извън района.

Традиционно Районът осигурява съдействие на учениците от 103 ОУ, участващи в отбелязването на Ромската Нова Година през януари.

ПРИОРИТЕТ VI: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Районната администрация, съвместно с органите на МВР и НПО ще продължи реализацията на мероприятия за налагане на върховенството на закона и недопускане на дискриминация на маргинализирано население. За целта са набелязани следните конкретни мерки:

- Засилване на полицейското присъствие в районите с концентрация на етнически разнородно население; 9-то РУ „Полиция“-СДВР;
- Периодична профилактика на криминалния контингент;
- Осигуряване на допълнителен лимит за моторесурси на 09-то РУ „Полиция“ СДВР за по-добро то изпълнение на възложените им задачи;
- Регулярни срещи с неформалните ромски лидери;
- Срещи на представителите на районната администрация, МВР, НПО и граждани на уязвимите райони;
- Монтиране на средства за видеонаблюдение на невралгични места.
- Засилване работата на района, представители на НПО и МВР в общността, особено с деца и младежи, с цел превенция на потенциална престъпност

СТОЛИЧНА ОБЩИНА - РАЙОН "ЛЮЛИН"

1336 гр. София, ж.к. "Люлин", бул. "Захари Стоянов" №15; тел. 92 37 285; 92 37 200, факс 925 00 85,
e-mail: lyulin@sofia.bg, <http://www.lyulin.bg>

ОТЧЕТ ЗА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ В ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ СО-РАЙОН „ЛЮЛИН“

❖ Приоритет „Образование“

- Гаражиране на достъп до качествено образование в мултикултурна среда.
40 СОУ „Луи Пастър“ дейности по модул „Приобщаващо образование“- конкурси, концерти.
- Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система: Проектът на МОН „Твоят час“, развиван във всяко общинско училище, е фокусиран върху работа по групи за работа по интеграция по преодоляване на обучителните затруднения.
- 40 СУ „Луи Пастър“ - Училището участва в първи етап по международен проект УРБАКТ III на тема „Изпълнение на действия за превенция за ранното отпадане от училище“ и продължава да работи във втори етап. Дейностите по превенция на отпадане от училище на ромски деца са както следва: 1. Специализирана педагогическа подкрепа за изоставащите и застрашени от отпадане деца от ромски произход, използване на целодневна форма на обучение; 2. Включване на изоставащите и застрашени от отпадане деца от ромски произход в извънкласните форми на училищен живот; 3. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище на ромски деца с оглед ограничаване на последиците от тях. По реализиране на дейности с ученици за опознаване на различните етнокултурни се осъществяват с деца от ромската етнос, както следва: 1. Тема: „Ромски традиции и фолклор – част от културното богатство на страната ни“ – за популяризиране на ромската култура и традиции и приемане и уважение на културните различия; 2. Тема: В чудноватия свят на ромското творчество – „Ромските приказки“ – четене по роли, драматизиране - / „Градината на народите“, „Умният ром“ и „Посрамил се“ - ромски приказки от Йосиф Нунев. В 40 СУ „Луи Пастър“ се работи активно с родители на деца от ромски произход на Тема: „Деца, родители и учители срещу езика на омразата“.
- 103 ОУ „Васил Левски“ : районни турнири и състезания по футбол, бадминтон, щафетни игри: футболен турнир за купата на "Кока - Кола", гр. София; участие в детска танцова програма „Танцуващи хлапета“ със заключителен спектакъл „Къде са слоновете?“; участие в различни районни шествия по случай денят на Европа – 9.05; провеждане на индивидуални консултации с изоставащи ученици по всички изучавани от тях предмети; участие в проект „Твоят час“ – създадени групи за преодоляване на обучителни затруднения и групи по интереси; участие в проект „Нов шанс за успех“ с цел образователна интеграция на неграмотни и слабограмотни представители на

малцинствата; участие в проект „Училищен плод“ и „Училишно мляко“ СФО с цел завършване начален и основен етап на образование на хора в трудоспособна възраст; ИФО за деца от малцинствата със физически затруднения; провеждане на беседи на различна тематика в ЧК – здравна, сексуална, хигиенна; назначени логопед, ресурсен учител и психолог, провеждащи консултации с родители и ученици; назначени представители на малцинствените групи като преподаватели и помощен персонал в училището с цел повишаване авторитета на образователната институция сред общността; беседи с представители на ОЗ – РПУ ДПС; съвместни дейности с фондация „Светлина на Балканите“ с ученици от начален етап; съвместни дейности с фондация „Здраве и социално развитие“ с ученици от 7. клас. Еднократно през 2017 г. бе проведен: занимания с учениците от сдружение „Ден на вътрешния мир“; от КИСУДС към СО бяха проведени беседи на теми: ПГ и 1. клас „Агресията в училище“; в ЧК 6. и 7. клас „Ранни бракове, репродуктивно здраве, сексуално предавани инфекции и предпазни средства“.

- 97 СУ „Братя Миладинови“ работи проект „Едно училище за всеки“ на Центъра за приобщаващо образование, в който има дейности, насочени към недискриминация и толерантност към различията, опознаване на културно-идентичните особености на различни етнически групи и формиране на устойчиви познания, умения и отношения на толерантност и приятелство към хората с различен етнос от нашия. При реализиране на проекта 97 СУ си партнира с други училища от градове в България, чийто ученици са с различна етническа принадлежност. Училището работи по проект на Министерство на образованието и науката „Твоят час“, чиято цел е подпомагането на децата с обучителни затруднения, даване на равен достъп до образование на всички и успешното им приобщаване. Други инициативи и дейности в които взима участие: Дискусии за толерантност, приемане на различията и културата на различните етноси в часа на класа. Провеждане на фестивал на културното многообразие в „Ден на отворените врати“. Организиране на „Ден на професията“ в начален етап, в които родителите разказват за професиите си, като са включени и родители от ромски произход. Участие в глобалната инициатива на УНИЦЕФ „Най-големият урок в света“, посветен на глобални теми, сред които са равенството на половете и етносите, намаляване на всички неравенства. „Топъл обяд“- проект на БЧК, подsigуряващ храна за деветнадесет деца с нисък социален статус и доход, предимно от ромски произход.
- 68 ДГ „Ран Босилек“ – Реализира проект „Ще успеем заедно“ - 2017-2019 г. - финансиран от ЦОИДУЕМ на МОН.Обхваната е целева група – 165 деца от ДГ № 68 „Ран Босилек, от които 50 деца от етнически малцинства.Обучените и квалифицирани учители предоставят равен достъп до качествено образование на децата от етнически малцинства по Дейност: Конференции, обучения, семинари, кръгли маси. Допълнителната квалификация на педагогическите специалисти и помощник-възпитателите за работа в мултикултурна образователна среда и прилагането на наученото в образователната практика подпомага утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на образователната система в ДГ № 68 „Ран Босилек“. Създаден е Клуб „Знам“ – Извънкласни образователни дейности за овладяване на българския книжовен език. Децата от етнически малцинства овладяват български книжовен език, което е предпоставка за: равен достъп до

качествено образование, пълноценно включване в съвместни образователни дейности, разбиране и осмисляне на преподавания материал, което ще допринесе за повишаване на образователните им резултати.

В ДГ № 68 „Ран Босилек“ по Дейност: „Открити уроци по български език“ децата демонстрират повишените си образователни резултати пред родители, учители и представители на общността.

Клуб „Мога“: Извънкласни занимания по време на ваканциите с елементи на интеркултурно образование и уроци по етническа толерантност. Осигуряване на условия за съвместни образователни дейности на деца с различен етнически произход. Обхващане на децата от етнически малцинства в организирани дейности по време на ваканциите. Организират се празници и концерти, които са насочени към: Организиране на общи празници и концерти за приобщаване на децата, чийто майчин език е различен от българския език към значимите за обществото празници. Съвместни празници и концерти, изнесени пред родители, учители и представители на общността и обществеността. Организират се едnodневни екскурзии по дейност „Заедно спортуваме“ във вид на Зелено училище.

- 101 ДГ „Ябълкова градина“ – По проект BG06-242 „Да изразим себе си“, е създаден клуб в детската наречен „Децата и младежи в риск“. Децата от ромската етнос се запознават с приказки на различни етноси и националности. Изучават се различните легенди, предания и художествени произведения, с цел разширяване на познанията и обогатяване на лексикалния запас. „Разнообрази, по равни“ - Пресъздават се всички традиции и обичаи за Николден, Бъдни вечер и Коледа. Възприемане на легендата за св. Николай Чудотворец. Пресъздаване на легендата за Рождество. Набляга се на обичаите на ромския етнос. „Моята любима приказка“ - Запознаване с различни приказки. Дискутиране на съдържанието, героите и поуците от прочетеното. „Традиционната седмица на бащата“ - участие в мероприятие по повод „Седмичната на бащата“ под мотото „Баща на място“. „Тенис на маса със сламки“, „Бягане на един крак“, „Да танцуваме заедно с тати“. Разиграват се интерактивни игри: Долиши изречението! „Да бъда баща за мен с...“ Срещите завършват със съвместно рисуване на картина на тема : „Моето семейство“. По дейност „Сръчни ръчички“ децата се занимават с различни дейност, свързани с рисуване, апликиране, моделиране и всякакъв вид изобразителни дейности. „Лазарски венчета“ - Изработване на венци за Лазаровден. Запознаване с традицията на лазаруването и Цветница. Презентиране на различни народни песни и облекла характерни за празника. Апликиране на престилки, като част от облеклото на лазарките. „Великденски яйца“ - Децата апликират и създават украса за великденски яйца, а също така и кошнички за тях. „Конструктор“ - децата използват конструктор, за да направят различни модели, чрез вгнездяване на елементи. Коледна работилница- Изработване на коледна украса, съвместно с родители и деца. Развитие на уменията за работа с нестандартни материали...„Сурвачка“ - изработват сурвачка и научиха традиционните за този обичай. Съвместно изработване на мартеници от деца и родители. Работа в ателие. Тема „Магията на танца“ - Запознаване с различни видове музикални произведения, както фолклорни така и по-съвременни, характерни за различни етноси и националности. Формиране на емоционално отношение към различната култура, изразена чрез музиката и танца и опити за пресъздаването им. „Да танцуваме“ - В танцовото ателие се измислят и репетират танци, с които част от децата от целевата група се включват в празника по случай „Деня на земята“. Децата се запознаха с различни музикални стилове и танци. „Да

танцуваме“- Танцово ателие, целящо развитието на общата моторика, координацията на движенията, развитието на ритмов гнозис. Създаване на положителни емоционални нагласи към различни жанрове музика. „Кукери“- Прожектиране на записи с кукерски танци. Запознаване с традицията и различните обичаи, свързани с кукерите. „Празничен танц“- организирано празненство във връзка с 1-ви юни-Международния ден на детето.„Здравей лято“- Децата подготвиха различни танци, с които да поздравят родителите си за края на учебната година. Те репетираха и се забавляваха. Учиха се да работят в екип и да си помагат. „Развитие на сензориката“ - В този клуб се предвижда работа с различни видове материали, с цел сензорна стимулация на децата със специални образователни потребности. „Снежни игри“-с децата се създава изкуствен сняг от нестандартни материали. „Намеси еднакви“- развитие на тактилната сензорика. „Мирише добре“ – Развитие на обонянието. „Познавам звуците“- разпознаване на различни звуци със завързани очи. По Тема „Весели игри“ - Децата се занимават с различни видове спортни игри, които са характерни за различните етноси и националности. Игри на открито- За децата бяха организирани различни спортни и състезателни игри, които да ги научат да работят в екип, да спазват правила и да си сътрудничат в различни ситуации. Пясъчни игри-децата рисуваха, играха и строиха пясъчни фигури. Спортни игри- Децата изучаваха различни спортни игри. Те съставиха отбори и направиха състезание между тях. У децата се развиваха качества като координация на движенията, бързина, сръчност, сътрудничество.

- 197 ДГ „Китна градина“ - През 2017 година детската градина приключи работа по проект на СО „Да изразим себе си“ по Програма „Децата и младежите в риск“ по който се създадоха клубове по интереси за занимания на децата от ромски произход.
Клуб „Приятелите с думите“ по български език и литература.
Клуб „Празнуваме заедно“ музика и танци.
Клуб „Послушното моливче в моята ръка“ изобразително и театрално изкуство.
Клуб „Пъргави и сръчни“ занимания по физическо възпитание.
Активно бяха включени и родителите, като партнираща страна, чрез участия в концерти, празници, тренинги, беседи, изложби и др. Детската градина е участник в Проект „Изпълнение на действия за превенция на ранното отпадане от училище (IMPACT on ESL)“ на СО. През м. октомври 2017г. се приключи работата по проект на ПИСТ по „Програма за развитие на Физическото възпитание и спорта“ към Столична община с програмен приоритет за социална и образователна интеграция на деца и ученици и превенция на отпадането от училище. Резултатът от този проект е приобщаване на децата към традициите и обичаите на българския и ромския фолклор, чрез създаване на различни клубове „Фолклор и традиции“ и „Керамика и занаяти“. И тук родители от ромската етнос взеха активно участие, като се включваха активно в различни концерти и изложби заедно с децата.

- 37СУ „Райна Княгиня“ - извършва следните дейности по ромската интеграция в училищния процес: „Осигуряване на комплексен модел на социална работа“. Работи се за промяна на моделите и създаване на приемственост в общността по отношение на образованието. По Дейностите, свързани с ранните интервенции на децата от маргинализираните общности в начален етап на образование, включват следните базисни компоненти: Образователни занимания с децата, Занимателни игри и социални умения, Посещение на училищната библиотека, Индивидуалните срещи с родителите. По Дейностите, свързани с учениците от ромски произход: Даване в часовете по литература, музика, човекът и обществото, часа на класа и в часовете за самоподготовка допълнителни знания за ромската култура; Четене и обсъждане на приказки, на прави и обичаи от техния фолклор. Съвместно отбелязване на традиционните празници; Занимания по етносни танци и музика; Позаълбочено проучване и приближаване до интимния свят на детето; По отношение на Общочулищни мероприятия. През март 2017 се отбеляза Международния ден на търпението с различни инициативи. „Да си търпелив означава да си силен, а това със сигурност те прави добър и можещ!“. През април 2017 г. отбелязахме патронния празник на училището ни. Учениците от началните класове се включиха с музикално-сценична програма и презентация за Райна Поп Георгиева Футекова-Динчева. По повод 10-годишнината на българското членство в Европейския съюз на 17 ноември 2017 г. се проведе урок със седмокласниците и деветокласниците. Учениците бяха запознати с развитието на идеята за ЕС. В Деня на християнското семейство – осмекласниците отбелязаха празника с посещение на църквата „Св. Мина“ в кв. „Модерно предградие. Сформира се ученически парламент „Обличането във власт“. По инициатива наречена „Национална седмица на четенето“ организира редица дейности за насърчаване и повишаване на грамотността на всички нива на образование при учениците. Провеждат се състезания за най-добър четец, литературни игри и анкета „Каква е вашата представа за библиотеката и библиотекаря?“. За Коледините празници - Всички ученици, независимо от своята етническа принадлежност, се ангажираха лично с училищната украса и бяха посетени от Дядо Коледа. Работи се активно по Програма „Превенция на отпадането на ромските ученици от училище“.

❖ Приоритет „Здравеопазване“

➤ Достъп до здравни услуги и програми

- В ж.к. „Филиповци“ работи фондация „Здраве и социално развитие“ „Център за работа с деца на улицата“ от юли месец 2015 г. Услугата, която се предлага по проект, работи в посока преодоляване на проблеми в ромската общност, в това число подобряване на родителската култура, отговорно грижа за децата, тяхното образование и възможности за включване на пазара на труда.

- СО-Район „Люлин“ съдейства за разширяването и подобряването на материалната база на „Център за работа с деца на улицата“ в ж.к. „Филиповци“.
- По Програма „Младежки дейности“ – взимат участие: 8 младежи участвали са завършили група за развитие на социални умения; 11 деца са включени в групови занимания за превенция на насилието и тормоза в училище; 10 деца са участвали в градско училище с цел опознаване на историческите забележителности в София; 22 деца са подкрепени през лятото в тяхната подготовка за училище в „Лятна академия“ в партньорство с фондация „Заедно в час“; 15 деца са участвали в клубна дейност;
- По Услугата предвижда групово обучение на родители/грижещи се с деца на възраст 0-3 г. в групов формат с регламентирани ежеседмични групови сесии за развитие на физическите, психо-социални, познавателни умения на децата и повишаване на родителския капацитет. - 81 записани за групови занимания 45 завършили, 34 продължаващи през 2018 г.
- Открит е „Раздавателен пункт за детска храна“ в ж.к. „Филиповци“, гр. София към Комплекс за детско хранене – Люлин в съседство със здравните кабинети, където младите майки ще имат възможност да получават храна за малките си деца, съобразена с изискванията на диетата на деца от 9 месеца до 3 години. Средно месечно потребността е 15 абоната.
- Регистрация и поддържане на профилите на желаещи да кандидатстват през ИСОДЗ - Общо 32 семейства.
- Извършени очни прегледи – 18 броя.
- Придружени за извършване на гинекологични прегледи, юридически консултации, рехабилитация – 20 бр. извършени здравни изследвания в партньорство с фондация „Инициатива за здраве“ - Направени са 114 проба Манту за установяване на здравния статус, остросно туберкулоза.
- По проект „Осигуряване на топъл обяд“, реализиран от СО-район „Люлин“, през 2017 г. взимат участие 14 души от ромската общност, като потребители на социалната услуга. Същите получават всеки делничен ден, напълно безплатно, топъл обяд включващ: супа, основно и хляб.
- По проект „Нови грижа за вас“, осъществяван от СО-Район „Люлин“ услуга „Личен асистент“ се предоставя и от граждани, определящи себе си като лица от „ромски“ произход.

❖ Приоритет „Жилищни условия“

➤ В бл.464, вх. Б. са настанени 5 ромски семейства живеещи под прага на бедност, както следва.

- Ет. 1, ап. 116 – двучленно семейство;
- Ет.5, ап. 540 – петчленно семейство;
- Ет.7, ап. 745 – тричленно семейство;
- Ет.7, ап. 749 – двучленно семейство;
- Ет.8, ап. 840 – четиричленно семейство.

❖ **Приоритет „Заетост“**

- Брой регистрирани като самонапределящи се като „роми“ в Бюро по труда Люлин – 174 души. От тях младежи 25-29 г. – 55 лица; от 30-50 – 80 души; над 50-годишна възраст – 39 лица; През 2017 г. няма регистрирани, като продължително безработни лица като „роми“. За отчетния период няма включени такива лица в програми и проекти за заетост; През 2017 г. работа на първичния пазар на труда са започнали – 81 лица, определили себе си като „роми“.

❖ **Приоритет „Култура и медии“**

- Дейности по запазване и развитие на културната идентичност на ромската общност
  - 103 ОУ „Васил Левски“ – участия на танцовия състав към училището в културни дейности на районно ниво.
  - 101 ДГ „Ябълкова градина“ – Формиране на емоционално отношение към различната култура, изразена чрез музиката и танца и опити за пресъздаването им. "Да танцуваме"
  - 197 ДГ „Китна градина“ - Клуб „Празнуваме заедно“ музика и танци.
  - 40 СУ „Луи Пастър“ - „Ромски традиции и фолклор част от културното богатство на страната ни“ – за популяризиране на ромската култура и традиции и приемане и уважение на културните различия
  - 97 СУ „Братя Миладинови“ - Провежда фестивал на културното многообразие в „Ден на отворените врати“. Организира се „Ден на професията“
  - 68 ДГ „Ран Босилек“ – общи празници и концерти за приобщаване на децата, чийто майчин език е различен от българския език към значимите за обществото празници.
  - 37СУ „Райна Княгиня“ Запимания по етноси танци и музика;

❖ **Приоритет Върховенство на закона и недискриминация**

- СО-Район „Люлин“ осъществява тясно взаимодействие с Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетните и непълнолетните за недопускане на елементи на дискриминация при разглеждане на наказателните дела.
- СО-Район „Люлин“ оказва съдействие на компетентните органи при установяване на лица, който чрез своите действия целят нарушаването на етническият мир, проповядват езика на омразата и нарушаване на конституционно установеният ред.

- Районната администрация подавана регулярно сигнали към компетентните органи отнасящи се за лица, които чрез своите действия нарушават общественния ред и върховенството на закона.
- Профилактика на рискови лица използващи езика на омразата, с което създават опасност за етническия мир в района.
- Районната администрация подкрепя и стимулира деца от малцинствени групи да се интегрират успешно в институциите на общинската образователна система, с цел недопускане още от ранна възраст капсулация на малцинствата и тяхната дискриминация.
- Ежедневна координация и взаимодействие с представители на 09-то РПУ и други органи на правоохранителните институции, с цел поддържане и опазване на общественния ред и установяване на върховенство на закона.
- Районната администрация активно взаимодейства с неправителствени организации, като „Здраве и социално развитие“ занимаващи се пряко с проблемите на малцинствените групи, с цел успешната социализация, интеграция и недискриминация на засегнатите групи.

Съгласувал: М. Ганозова, зам.кмет ..... 2018 г.
Изготвил: И. Спасова, гл. специалист „ОСДКС“ ..... 2018 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ/